

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

POSLANECKÁ SNĚMOVNA
VIII. volební období

POZMĚŇOVACÍ NÁVRH
poslance Jana Birke

**k vládnímu návrhu zákona, o prověřování zahraničních
investic a o změně souvisejících zákonů
(zákon o prověřování zahraničních investic)**

(sněmovní tisk č. 834)

Úprava lhůt pro vedení řízení a následků jejich porušení

Návrh změny:

1. V § 10 se doplňuje nový odstavec 7, který zní:

„(7) Jestliže ministerstvo nezahájí řízení o prověření investice ve lhůtě podle odstavce 6, platí, že zahraniční investice nepředstavuje ohrožení bezpečnosti České republiky nebo vnitřního či veřejného pořádku. Řízení o prověření zahraniční investice nemůže být vedeno ani v budoucnu.“.

2. V § 11 odst. 3 větě první se za slova „o prodloužení lhůty“ vkládají slova „nebo neposkytnou stanovisko v prodloužené lhůtě“.
3. V § 11 odst. 3 větě druhé se za slova „o prodloužení lhůty“ vkládají slova „nebo neposkytne stanovisko v prodloužené lhůtě“.
4. V § 11 odst. 3 větě třetí se za slova „o prodloužení lhůty“ vkládají slova „nebo neposkytnou informace v prodloužené lhůtě“.
5. V § 11 se na konci textu odstavce 4 doplňují slova „jinak se k nim nepřihlíží“.
6. V § 13 odst. 3 se doplňuje věta, která zní: „Na dobu delší než 60 dní může ministerstvo řízení přerušit pouze se souhlasem zahraničního investora.“.
7. V § 14 se doplňuje nový odstavec 5, který zní:

„(5) Jestliže ministerstvo nevydá rozhodnutí podle odstavce 3 ve lhůtě podle odstavce 3 nebo odstavce 4 a zároveň nepředloží věc k projednání vládě podle § 13 odst. 1 ve lhůtě tam uvedené, platí, že zahraniční investice nepředstavuje ohrožení bezpečnosti České republiky nebo vnitřního či veřejného pořádku. Řízení o prověření zahraniční investice nemůže být vedeno ani v budoucnu.“.

8. V § 15 se doplňuje nový odstavec 9, který zní:

„(9) Jestliže ministerstvo nevydá rozhodnutí podle odstavce 1 nebo 2 ve lhůtě 90 dní ode dne předložení věci k projednání vládě, platí, že zahraniční investice nepředstavuje ohrožení bezpečnosti České republiky nebo vnitřního či veřejného pořádku. Řízení o prověření zahraniční investice nemůže být vedeno ani v budoucnu.“.

Platné znění s vyznačením změn:

§ 10

Konzultace

(1) Jestliže je cílová osoba držitelem licence pro celoplošné rozhlasové nebo televizní vysílání nebo vydavatelem periodického tisku, jehož souhrnný minimální

průměrný tištěný náklad činí 100 000 výtisků za den za poslední kalendářní rok, podá zahraniční investor před dokončením zahraniční investice ministerstvu návrh na konzultaci, zda zahraniční investice může ohrozit bezpečnost České republiky nebo vnitřní či veřejný pořádek. V ostatních případech zahraniční investor může ministerstvu podat návrh na konzultaci, zda zahraniční investice může ohrozit bezpečnost České republiky nebo vnitřní či veřejný pořádek.

(2) Ministerstvo bez zbytečného odkladu poskytuje údaje obdržené podle § 9 a další učiněná zjištění, a to současně se žádostí o stanovisko nebo informace k důvodnosti zahájení řízení o prověření zahraniční investice, Ministerstvu vnitra, Ministerstvu obrany, Ministerstvu zahraničních věcí, Policii České republiky a rovněž zpravodajským službám České republiky (dále jen „zpravodajské služby“); a dále dalším orgánům státu a České národní bance, pokud se zahraniční investice týká jejich působnosti.

(3) Orgány a osoby podle odstavce 2 poskytnou ministerstvu stanovisko nebo informace ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení žádosti ministerstva. V případě, že orgán nebo osoba podle odstavce 2 v této lhůtě stanovisko nebo informace ministerstvu neposkytne, platí, že neshledal nebo neshledala důvod řízení o prověření zahraniční investice zahájit. Ke stanoviskům a informacím poskytnutým po uplynutí této lhůty se nepřihlíží.

(4) Jestliže orgán nebo osoba podle odstavce 2 nebo ministerstvo neshledají důvod pro zahájení řízení o prověření zahraniční investice, platí, že zahraniční investice nepředstavuje ohrožení bezpečnosti České republiky nebo vnitřního či veřejného pořádku. Řízení o prověření zahraniční investice nemůže být vedeno ani v budoucnu, přičemž není dotčen § 9 odst. 6.

(5) Oznámení o skutečnosti podle odstavce 4 odešle ministerstvo nejpozději do 45 dnů ode dne doručení návrhu na konzultaci zahraničnímu investorovi a cílové osobě nebo vlastníku cílové věci.

(6) Jestliže některý z orgánů nebo osob podle odstavce 2 nebo ministerstvo považují za důvodné zahájit řízení o prověření zahraniční investice, ministerstvo do 45 dnů ode dne doručení návrhu na konzultaci odešle zahraničnímu investorovi oznámení o jeho zahájení.

(7) Jestliže ministerstvo nezahájí řízení o prověření investice ve lhůtě podle odstavce 6, platí, že zahraniční investice nepředstavuje ohrožení bezpečnosti České republiky nebo vnitřního či veřejného pořádku. Řízení o prověření zahraniční investice nemůže být vedeno ani v budoucnu.

§ 11

Řízení o prověření zahraniční investice

(1) Pokud je zahájeno řízení o prověření zahraniční investice, ministerstvo bez zbytečného odkladu poskytne údaje obdržené podle § 9 a další učiněná zjištění, pokud nebyly dříve poskytnuty podle § 10 odst. 2, a to současně se žádostí o

a) stanovisko, Ministerstvu vnitra, Ministerstvu obrany, Ministerstvu zahraničních věcí a Policii České republiky a dále dalším orgánům státu a České národní bance, pokud se zahraniční investice týká jejich působnosti,

b) stanovisko, Ministerstvu financí, a

c) informace, zpravodajským službám a dalším orgánům státu, jejichž působnosti se zahraniční investice týká a které podle zákona neposkytují stanoviska.

(2) Orgány a osoby podle odstavce 1 poskytnou ministerstvu stanovisko nebo informace ve lhůtě 60 dnů ode dne doručení žádosti ministerstva; na odůvodněnou žádost příslušného orgánu nebo osoby ministerstvo lhůtu přiměřeně prodlouží.

(3) V případě, že ve lhůtě podle odstavce 2 orgány a osoby podle odstavce 1 písm. a) neposkytnou stanovisko nebo nedoručí ministerstvu odůvodněnou žádost o prodloužení lhůty **nebo neposkytnou stanovisko v prodloužené lhůtě**, platí, že souhlasí s vydáním rozhodnutí o povolení zahraniční investice nebo rozhodnutí o přípustnosti zahraniční investice bez stanovení podmínek. V případě, že v této lhůtě Ministerstvo financí neposkytne stanovisko nebo ministerstvu nedoručí odůvodněnou žádost o prodloužení lhůty **nebo neposkytne stanovisko v prodloužené lhůtě**, platí, že nepovažuje za potřebné se k zahraniční investici vyjádřit. V případě, že v této lhůtě orgány podle odstavce 1 písm. c) neposkytnou informace nebo ministerstvu nedoručí odůvodněnou žádost o prodloužení lhůty **nebo neposkytnou informace v prodloužené lhůtě**, platí, že relevantními informacemi nedisponují.

(4) Stanoviska podle odstavce 2 musí být odůvodněna **jinak se k nim nepřihlíží**.

§ 13

Projednání věci vládou

(1) Obdrží-li ministerstvo v řízení o prověření zahraniční investice stanovisko nebo informace podle § 11 odst. 2, z nichž vyplýne, že zahraniční investice může představovat ohrožení bezpečnosti České republiky nebo vnitřního či veřejného pořádku, nebo má-li ministerstvo důvod se tak domnívat, předloží před vydáním rozhodnutí věc k projednání vládě, a to do 90 dnů ode dne zahájení řízení o prověření zahraniční investice.

(2) Ke lhůtě podle odstavce 1 se připočítává doba až 30 dnů, jde-li o zvláště složitý případ.

(3) Po dobu nezbytnou k jednáním mezi ministerstvem a zahraničním investorem o podmínkách podle § 12 ministerstvo řízení přeruší. **Na dobu delší než 60 dní může ministerstvo řízení přerušit pouze se souhlasem zahraničního investora.**

(4) Vláda přijme do 45 dnů ode dne, kdy jí byla věc předložena k projednání, usnesení o tom, zda zahraniční investice může představovat ohrožení bezpečnosti České republiky nebo vnitřního či veřejného pořádku. Při posuzování věci vláda zohlední možný dopad zahraniční investice na principy demokratického právního

státu, ochranu života a zdraví obyvatel, obranu státu, zahraničně politické nebo bezpečnostní zájmy státu, ekonomickou bezpečnost státu a případně další skutečnosti důležité z hlediska ochrany bezpečnosti České republiky nebo vnitřního či veřejného pořádku.

§ 14

Rozhodnutí nepodmíněná usnesením vlády

(1) Neobdrží-li ministerstvo v řízení o prověření zahraniční investice podle § 7 stanovisko nebo informace podle § 11 odst. 2, z nichž by vyplynulo, že zahraniční investice může představovat ohrožení bezpečnosti České republiky nebo vnitřního či veřejného pořádku, a nemá-li ministerstvo důvod se tak domnívat, vydá rozhodnutí o povolení zahraniční investice.

(2) Neobdrží-li ministerstvo v řízení o prověření zahraniční investice podle § 8 stanovisko nebo informace podle § 11 odst. 2, z nichž by vyplynulo, že zahraniční investice může představovat ohrožení bezpečnosti České republiky nebo vnitřního či veřejného pořádku, a nemá-li ministerstvo důvod se tak domnívat, vydá rozhodnutí o přípustnosti zahraniční investice bez stanovení podmínek.

(3) Ministerstvo vydá rozhodnutí do 90 dnů ode dne zahájení řízení o prověření zahraniční investice.

(4) Ke lhůtě podle odstavce 3 se připočítává doba až 30 dnů, jde-li o zvláště složitý případ.

(5) Jestliže ministerstvo nevydá rozhodnutí podle odstavce 3 ve lhůtě podle odstavce 3 nebo odstavce 4 a zároveň nepředloží věc k projednání vládě podle § 13 odst. 1 ve lhůtě tam uvedené, platí, že zahraniční investice nepředstavuje ohrožení bezpečnosti České republiky nebo vnitřního či veřejného pořádku. Řízení o prověření zahraniční investice nemůže být vedeno ani v budoucnu.

§ 15

Rozhodnutí podmíněná usnesením vlády

(1) V řízení o prověření zahraniční investice podle § 7 vydá ministerstvo bez zbytečného odkladu rozhodnutí o podmíněném povolení zahraniční investice nebo o neudělení povolení zahraniční investice a v řízení zahájeném podle § 8 rozhodnutí o podmíněčné přípustnosti zahraniční investice, o zákazu uskutečnění zahraniční investice nebo o zákazu dalšího trvání zahraniční investice, jestliže se vláda usnese, že je takové rozhodnutí nutné z důvodu ochrany bezpečnosti České republiky nebo vnitřního či veřejného pořádku.

(2) V řízení o prověření zahraniční investice podle § 7 vydá ministerstvo bez zbytečného odkladu rozhodnutí o povolení zahraniční investice a v řízení zahájeném podle § 8 rozhodnutí o přípustnosti zahraniční investice bez stanovení podmínek, jestliže se vláda usnese, že zahraniční investice nepředstavuje ohrožení bezpečnosti České republiky nebo vnitřního či veřejného pořádku.

(3) Rozhodnutí o podmíněném povolení zahraniční investice a rozhodnutí o podmíněčné přípustnosti zahraniční investice obsahuje rovněž podmínky sjednané podle § 12.

(4) Jestliže byly porušeny podmínky stanovené v rozhodnutí o podmíněném povolení nebo v rozhodnutí o podmíněčné přípustnosti zahraniční investice nebo jestliže byla zahraniční investice uskutečněna v rozporu s rozhodnutím o neudělení povolení nebo o zákazu uskutečnění zahraniční investice, a v důsledku toho může dojít k ohrožení bezpečnosti České republiky nebo vnitřního či veřejného pořádku, může ministerstvo rozhodnout o zákazu dalšího trvání zahraniční investice.

(5) Rozhodnutí o zákazu dalšího trvání zahraniční investice obsahuje rovněž

a) zákaz nebo omezení výkonu vlastnických nebo hlasovacích práv zahraničního investora v cílové osobě nebo nařízení prodeje cílové osoby či cílové věci nebo účasti na cílové osobě, pokud je to nezbytné k zajištění bezpečnosti České republiky nebo vnitřního či veřejného pořádku, a

b) lhůtu, v rámci které musí být dokončen prodej podle písmene a).

(6) Pokud zahraniční investor prodej cílové osoby či cílové věci nebo účasti na cílové osobě neuskuteční ve lhůtě podle odstavce 5 písm. b), může ministerstvo zajistit prodej ve veřejné dražbě nebo mimo veřejnou dražbu prostřednictvím obchodníka s cennými papíry nebo zahraniční osoby oprávněné poskytovat investiční služby v České republice. Náklady na prodej jsou hrazeny z výnosů prodeje.

(7) Proti rozhodnutí, které bylo podmíněno usnesením vlády, nelze podat rozklad ani je nelze přezkoumat v přezkumném řízení. Žalobě proti takovému rozhodnutí nebo žádosti o obnovu řízení, ve kterém bylo vydáno takové rozhodnutí, nelze přiznat odkladný účinek.

(8) Bylo-li vydáno rozhodnutí, jehož nezákonnost souvisí s obsahem usnesení vlády, kterým bylo toto rozhodnutí podmíněno, nemůže stát požadovat regresní úhradu po úřední osobě, která rozhodnutí vydala.

(9) Jestliže ministerstvo nevydá rozhodnutí podle odstavce 1 nebo 2 ve lhůtě 90 dní ode dne předložení věci k projednání vládě, platí, že zahraniční investice nepředstavuje ohrožení bezpečnosti České republiky nebo vnitřního či veřejného pořádku. Řízení o prověření zahraniční investice nemůže být vedeno ani v budoucnu.

Odůvodnění:

Právní úprava musí obsahovat naprosto jasné časové hranice, kdy stát musí administrativně o investici rozhodnout.

Např. německé úřady mají 2 měsíce na vyžádání si podkladů a 4 měsíce na rozhodnutí – proces tedy nesmí trvat déle než 6 měsíců, poté platí fikce povolené

investice. Následkem nečinnosti je tedy možnost realizovat investici. Investoři v Německu jsou vystaveni kontrole, ale mohou se spolehnout na to, že o jejich investici bude rozhodnuto včas. Investice tedy lze časově plánovat.

Česká právní úprava sice se lhůtami pro rozhodování počítá, ale lhůty jsou pořádkové. Jejich nedodržením nevzniká právo investora pokračovat v realizaci investice. Vzniká možnost žalovat na nečinnost, což je v našem právním řádu obecně nefunkční (viz např. notorické nedodržování lhůt pro vydání rozhodnutí o povolování staveb, se kterým mají investoři bohaté zkušenosti).

Česká právní úprava zavádí poměrně široký systém prověřování investic. Stát může v podstatě prověřit jakoukoliv investici kdykoliv. Je pochopitelné, že důvody prověřování musí být dostatečně flexibilní. Nicméně tato flexibilita musí být vyvážena alespoň jistotou v čase. Investor musí mít jistotu, že sice bude muset projít určitým procesem, ale ten v konkrétní garantované lhůtě skončí jednoznačným výsledkem.

Pokud nedojde ke změnám, které by stejně jako německá úprava akcentovaly právní jistotu pro investora, stane se ČR pro investice neatraktivní zemí. Postavení ČR bude o to horší, o kolik bude právní úprava sousedních států pro investice příznivější. ČR je tedy na nejlepší cestě vytvořit si významnou bariéru pro vstup zahraničních investic. Přitom taková situace není nezbytně nutná a lze jí zabránit například výše uvedenými úpravami.

V návrhu je tedy potřeba doplnit obecný princip, že při nedodržení lhůt ze strany ministerstva nebo vlády při rozhodování o investici (tedy v případě nečinnosti) vzniká uplynutím lhůty právo investora investici realizovat, aniž by bylo prověřování dokončeno.

Výše uvedený princip je potřeba doplnit minimálně do následujících ustanovení:

(i) V § 10 je potřeba stanovit, že pokud ministerstvo nezahájí na základě konzultace řízení o prověření investice ve lhůtě 45 dnů ode dne podání žádosti o konzultaci, platí, že zahraniční investice nepředstavuje pro ČR ohrožení a investor ji tedy může realizovat.

(ii) Obdobně je potřeba přistoupit k situacím, kdy je ministerstvo nečinné a ani ve lhůtě 120 dní ode dne zahájení řízení nepředloží věc vládě nebo o ní jinak nerozhodne (§ 14). I v takovém případě by mělo platit, že zahraniční investice nepředstavuje pro ČR ohrožení a investor ji tedy může realizovat.

(iii) Stejná fikce je navrhována i pro případ, že ministerstvo předá věc vládě, ale ani za dalších 90 dní nebude ve věci nijak rozhodnuto.

Z důvodu právní jistoty se potom v § 11 navrhuje upřesnit postup při prodloužení lhůty dotčených orgánů na vydání stanoviska či informace. Fikce souhlasného stanoviska se totiž vztahovala pouze na nedodržené původní lhůty. Při prodloužení lhůty už potom nedodržení prodloužené lhůty tento důsledek nestíhal. Pokud by tedy orgán požádal o prodloužení lhůty a ani v prodloužené lhůtě by stanovisko nevydal fikce vydání souhlasného stanoviska by nenastala.

V § 13 potom musí být stanovena maximální doba, na kterou lze řízení přerušit s tím, že přerušení na dobu delší než 60 dní je možné pouze se souhlasem investora. Stát nemůže mít možnost vyhnout se dodržení správních lhůt tím, že řízení přeruší a nebude v něm pokračovat.